

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/211986,Magdalena-Dzwigal-Styczen-1945-r-i-budowa-struktury-bezpieki-w-Polsce-centralnej.html>
28.02.2026, 06:22

Magdalena Dźwigał: Styczeń 1945 r. i budowa struktur bezpieki w Polsce centralnej

Początek 1945 r. to bardzo ważny okres w historii aparatu bezpieczeństwa komunistycznej Polski. Wraz z ofensywą styczeniową Armii Czerwonej, która dosłownie przetoczyła się przez Polskę centralną, na zajmowanych terenach przystąpiono do organizowania „rodzimego” aparatu bezpieczeństwa.

[Aparat bezpieczeństwa](#)

10.01.2025

W sierpniu 1944 r. przemianowano powstały w Lublinie Resort Bezpieczeństwa Publicznego w Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, które już wkrótce przeniosło swoją siedzibę do Warszawy.

Grupy operacyjne

Już 10 stycznia 1945 r. Biuro Polityczne KC PPR podjęło uchwałę „O przygotowaniu aparatu bezpieczeństwa na pozostałe województwa nie wyzwolonej Rzeczypospolitej Polskiej”. W celu realizacji tych zadań utworzonych zostało siedem tzw. grup operacyjnych. Miały one zbudować struktury resortu w województwach: poznańskim, łódzkim, śląskim, krakowskim, kieleckim i pomorskim.

W tym szczególnym okresie istotną rolę odegrał Wydział Personalny MBP, który kierował ludźmi do poszczególnych grup operacyjnych. Adela Jaworowska, pracownica tej jednostki, wówczas młoda zarówno stażem, jak i wiekiem, wspominała:

„Praca Wydziału Personalnego polegała m.in. na tym, by w odpowiednim momencie montować grupy operacyjne (tak to się wówczas nazywało). Grupy te wyjeżdżały natychmiast do wyzwolanych miast i tam tworzyły Wojewódzkie Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego. [...] Grupa taka składała się z od 72 do 108 mężczyzn łącznie z kierownikiem grupy, który z zasady zostawał mianowany kierownikiem Wojewódzkiego Urzędu”.

Z uwagi na szybkie przesuwanie się frontu, tempo i żywiołowość tych działań były ogromne. Już 12 stycznia 1945 r. powołano pierwszą grupę operacyjną, która wyruszyła na teren województwa kieleckiego. Dzień później sformowano rozkaz personalny dotyczący grupy kierowanej do Małopolski. Jako ostatnia – 22 stycznia – powstała pomorska grupa operacyjna.

Twarze bezpieki

Skład personalny tych jednostek stanowili przede wszystkim funkcjonariusze służący do tej pory w urzędach bezpieczeństwa na terenie tzw. Polski Lubelskiej. W dużej mierze byli to członkowie komunistycznej partyzantki, osoby skierowane do służby przez aparat PPR oraz absolwenci szkoły MBP, działającej wówczas w Lublinie. Oczywiście decyzje odnośnie do nazwisk dowódców poszczególnych grup zapadały na szczeblu kierownictwa ministerstwa.

Kierownikiem grupy operacyjnej województwa kieleckiego został mjr Adam Kornecki, były

zastępca dowódcy i szef sztabu Brygady AL im. Ziemi Kieleckiej. Grupą krakowską dowodził mjr Stanisław Imiołek (właśc. Władysław Śliwa), w czasie wojny współorganizator 1. Brygady AL im. Bartosza Głowackiego, a później pierwszy kierownik WUBP w Rzeszowie.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Aparat bezpieczeństwa

Artykuł

14 18

ROZKAZ PERSONALNY NR.6
z dnia 12 stycznia 1945 r.

Dla obsady Urzędów Woj.~~Kiel~~~~Beki~~ego zdjąć z dotychczasowych stanowisk i przekazać do pracy w woj.Kieleckim:

WOJEWÓDZKI URZĄD W KIELCACH

1. Kierownik Sekcji Ministerstwa B.P.mjr.KORNECKI ADAM na stanowisko p.o.kierownika Woj.U.B.P.
2. Kierownik S.2.Woj.U.B.P.w Lublinie por.WROBLEWSKI BORYS na stanowisko zastępcy kierownika Woj.U.B.P.
3. Zastępca kierownika S.1.Woj.U.B.P.w Lublinie por. DUKSZTULSKI BENEDYKT na stanowisko kierownika Wydziału K.W.
4. Oficer śledczy Woj.U.B.P.w Lublinie SROKOWSKI MARCELI na stanowisko kierownika Sekcji śledczej Woj.U.B.P.
5. Sekretarz Wydz.Personalnego Woj.U.B.P.w Lublinie por. DOBROWOLSKI WACŁAW w char.referenta Wydz.Personalnego Woj.U.B.P.
- 6.Wywiadowca S.2.Woj.U.B.P.w Lublinie KOCIARA STANISŁAW w charakterze wywiadowcy Woj.U.B.P.
7. Wywiadowca S.2.Woj.U.B.P.w Lublinie JOZEK STEFAN w charakterze wywiadowcy Woj.U.B.P.
8. Wywiadowca Pow.U.B.P.w Puławach ADAMCZYK MIĘCZYŚŁAW w charakterze wywiadowcy Woj.U.B.P.
9. Wywiadowca Pow.U.B.P.w Puławach WROBLEWSKI STANISŁAW w charakterze wywiadowcy Woj.U.B.P.
10. St.wywiadowca Pow.U.B.P.w Kraśniku MIKITA FRANCISZEK w charakterze śledczego w Woj.U.B.P.

R A D O M M I A S T O

11. Kierownik Miejsk.U.B.P.w Lublinie KONOPKO HENRYK na stanowisko kierownika grupy operacyjnej.
12. St.wywiadowca MUBP w Lublinie SZTABELSKI ADAM w char.st.wywiadowcy.
13. Wywiadowca MUBP w Lublinie ZAWADZKI JOZEF w char.wywiad.
14. Wywiadowca MUBP w Lublinie RYWKA EDWARD w char.wywiadowcy
15. Wywiadowca MUBP w Lublinie TYLUTKI JOZEF w char.wywiadowcy
16. Wywiad.MUBP w Lublinie KAMINSKI HENRYK w char.wywiadowcy.
17. St.wywiad.MUBP w Lublinie GŁOWACKI ROMUALD w char.star-szego wywiadowcy.
18. Wywiadowca Pow.U.B.P.w Chełmie PAZYNA JAN w char.wywiad.
19. Wywiadowca Pow.U.B.P.w Chełmie SKIBA TADEUSZ w charakterze wywiadowcy.

413